

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **141** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 7 oktober 2009 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heer Stefaan Sintobin
en de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en Linda Vissers

betreffende de houding en standpunten
van de Vlaamse Regering bij de voorbereidingen
voor het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
in het licht van de huidige crisis
in de land- en tuinbouwsector

TOELICHTING

De Vlaamse boeren bevinden zich in een onhoudbare situatie. Het Landbouwkrediet maakte enkele maanden geleden de resultaten bekend van zijn vertrouwensindex waarbij het voor de derde opeenvolgende keer via een enquête peilde naar het vertrouwen in de toekomst bij de Belgische landbouwers. Nog nooit is het vertrouwen zo laag geweest. In Wallonië daalde de vertrouwensindex van 48 naar 31 en in Vlaanderen van 49 naar 40. Bij 38 procent van alle ondervraagden zijn de reserves op en 7 procent kan zijn schulden niet meer betalen. Liefst 30 procent van alle ondervraagde boeren in Vlaanderen en in Wallonië zegt dat ze een tweede inkomen buiten de landbouw – doorgaans van de partner – nodig hebben om als landbouwbedrijf rond te komen. Liefst 14 procent van alle Vlaamse boeren is dan ook op zoek naar een andere baan.

De voorbije twee jaar produceerden land- en tuinbouwers, in alle sectoren, onder zeer moeilijke marktomstandigheden en ze werkten meer dan ooit onder kostprijs. Die situatie is onhoudbaar en zet de toekomst van de sector onder druk. Er werden de voorbije maanden historisch lage graanprijzen, ingestorte melkprijzen, maar ook veel te lage prijzen voor groenten, fruit, sierteeltproducten, aardappelen en vlees genoteerd. Als kleinste speler in de voedselketen zag de boer zijn winstmarge verdwijnen door de sterk gestegen kostprijzen en de niet stijgende of ingestorte productprijzen. De land- en tuinbouwers blijken niet in staat hun kosten door te rekenen.

Die onhoudbare situatie van de landbouwers onderstreept de absolute noodzaak van een Europees gemeenschappelijk landbouwbeleid dat onze land- en tuinbouwers een duurzame toekomst garandeert. Alle land- en tuinbouwers vragen de Europese landbouwministers dus om zich goed voor te bereiden op de denkoefening rond het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid. Het huidige beleid is van kracht tot 2013. De krijtlijnen voor het beleid na 2013 worden nu uitgezet in alle lidstaten en op Europees niveau. In het kader van de WTO-onderhandelingen (WTO: World Trade Organization – Wereldhandelsorganisatie) dreigt het Europese landbouwbeleid sterk uitgehold te worden. Het vrijemarktprincipe is echter moordend voor de Europese landbouw, vermits nergens ter wereld zulke strenge normen gelden op vlak van milieu, dierenwelzijn, arbeidsomstandigheden enzovoort.

De Europese koepel van landbouworganisaties Copa berekende dat de melkveehouders in Europa tegen het einde van 2009 een verlies zullen lijden van 14 miljard euro, indien er niet snel iets wordt gedaan aan de te lage melkprijs. De landbouworganisaties verwachten van Europa ook dat het een gelijk speelveld creëert voor zuivelproducenten binnen en buiten de EU. Nu moeten de Europese producenten aan de strengste eisen inzake milieu, gezondheid en diervriendelijkheid voldoen, terwijl in de rest van de wereld daar geen aandacht voor bestaat. De EU moet binnen de Wereldhandelsorganisatie dan ook dringend ‘non-trade-barriers’ instellen tegenover die producten die niet aan de strenge Europese regels voldoen.

De landbouworganisaties benadrukken de behoefte aan een Europees landbouwbeleid voor alle sectoren dat enerzijds de beschikbaarheid van voedsel op lange termijn garandeert en anderzijds zorgt voor een leefbare vergoeding voor de producent. Enkel een voldoende graad van zelfvoorziening zorgt voor voldoende, veilig en betaalbaar voedsel, geproduceerd volgens steeds strenger wordende duurzaamheidscriteria. Enkel een leefbaar inkomen garandeert dat er in Europa nog mensen willen boeren.

Stefaan SINTOBIN

Agnes BRUYNINCKX-VANDENHOUDT

Linda VISSERS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de gevolgen van de crisis voor nagenoeg alle sectoren van de land- en tuinbouw waarbij steeds meer landbouwers met liquiditeitsproblemen te kampen hebben en het Vlaamse land- en tuinbouwinkomen aanhoudend daalt;
- gelet op het aanhoudende protest van landbouworganisaties tegen het aarzelen – in de voorbije maanden – van het Europese landbouwbeleid om alle instrumenten in te zetten om de melkveehouders en varkenshouders te ondersteunen;
- gelet op het feit dat 20 van de 27 lidstaten gewonnen zijn voor regulerende maatregelen;
- gelet op het feit dat de 27 EU-ministers van Landbouw op 19 oktober 2009 formeel zullen beslissen over concrete maatregelen om de noodlijdende melkveehouders te ondersteunen;
- gelet op de uitspraken in het Vlaams Parlement van de Vlaamse minister van Landbouw en Plattelandsbeleid dat de Europese Commissie haar verantwoordelijkheid moet opnemen en spijkers met koppen moet slaan;
- gelet op het gegeven dat het melkquotum de volgende jaren telkens met één procent wordt uitgebreid (met het oog op de afschaffing van dit productierecht op 1 april 2015) maar deze uitbreiding van het aanbod blijkbaar de dramatisch lage melkprijzen niet voldoende omhoog zal stuwten;
- overwegende dat de land- en tuinbouw zorgt voor onze voedselvoorziening en dus een cruciale primaire sector is;
- overwegende dat Vlaanderen binnen de enveloppe van de ‘health check’ de mogelijkheden heeft om structurele maatregelen te ontwikkelen en te nemen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° er bij de federale minister van Landbouw Sabine Laruelle op aan te dringen dat zij de volgende dagen en weken tijdens het overleg met haar Europese collega’s concrete kortetermijnmaatregelen op tafel legt om de melkprijs te verhogen;
 - 2° toch in overweging te nemen dat een bevrozing of zelfs quotuminkrimping wel degelijk een prijsverhogend effect kan creëren op voorwaarde dat de invoer vanuit de wereldmarkt (waar de prijzen iets onder het Europese niveau liggen) wordt tegengewerkt;
 - 3° er in het kader van de voorbereidingen rond het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid voor te pleiten om aan de landbouwsector een uitzonderingsstatuut toe te kennen binnen Europa waarbij een voldoende bescherming van onze landbouw aan de Europese buitengrenzen, het behoud van de marktregulering (een gereguleerde markt met stabilisatoren om de prijsvolatiliteit te temperen) en een maximale transparantie bij de prijsvorming voorop staan (een wettelijk kader om de positie van de primaire productiesector in de keten te versterken waarbij de winsten in de gehele voedselkolom gelijkwaardig verdeeld worden);
 - 4° te onderzoeken welke concrete maatregelen de Vlaamse Regering kan uitwerken om de band tussen lokale producten en datgene wat wordt aangeboden in de schoolrestaurants van het gemeenschapsonderwijs en de Vlaamse overheidsadministratie te versterken;
 - 5° via het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) doelgerichte campagnes uit te werken om de consument te stimuleren Vlaamse, lokale producten aan te kopen, en de inspanningen van het VLAM op de buitenlandse markten nog te versterken;

6° een systeem van ‘straight loans’ (een kredietlijn tot een aanzienlijk bedrag en voor een welbepaalde termijn) in te voeren – gewaarborgd door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) – waarbij deze voorschotten op vaste termijn de steeds talrijker wordende tijdelijke liquiditeitstekorten bij de landbouwers kunnen financieren.

Stefaan SINTOBIN

Agnes BRUYNINCKX-VANDENHOUDT

Linda VISSERS